

Igéret szép szó...

Egyre inkább mutatkoznak az éleji, sárguló félévek, kös reggelek, gyér napsugár, jnd hirnökei a lassan, esztrőlönül közelgő novembernek — hosszú unalmas téli estéknek. A jó gazda előre beszerzi élmét, tüzelőt, vásárol néhány könyvet, a módozabbak televíziókészülékkel lepik meg csadjukat. Felkészülnek a telre.

Mi is, hozzájuk hasonlóan, előérdeklődünk arról, hogy a egyre közelebbi és falusi művelési otthonai hogyan készülnek a "szeszonnra". Hogyan fognak öröközni a falvak emberei, a plos esztendő után?

A személyegpekosi végigrohan országuton. Üres az utak, ándenki a határban dolgozik. Éterünk a nemzetközi műtről, a ertei kiut előtt csak az idős hberék beszélgetnek. A zerindi-készségesen válaszolnak kérdéimre.

Hol találhatom meg a kulturház igazgatóját?

— A tanító elvtársat? Biztos az iskolában van... mondja egy issebb néni s megindul két csoroláslig töltött vederrel a házak lá.

Az iskolában találkozom Bonfr Ferenc tanárral. Átsetalunk piacféren és bent a kulturotton irodájában folytatjuk beszélgetésünket.

Nincs elég fiatalunk — ondia a fúrgetekintőt, mozgény tanár, aki több mint egy zendeje tölti be az igazgatói ztséget. De nem is ez a fő probma. Valna más, ami fontosabb nne, de... szóval, ha megírja kább nem is mondom el. Nagy

szükségünk lenne valami anyagi támogatásra. Javításokat kellevegeznünk. Félek, hogy a tefő beszakad. Az önkéntes hozzájárulásból kértük, hogy utaljanak ki egy összeget tatarozásra. A válasz az volt, hogy minden pénz az járdák készítésére fordítottak. I-gaz, azok is szükségesek, de a tefőt, a kuturotthon menvezetet rendbe kell hozni.

— Mivel készülnek a téli időszakra?

— A szinajtszó kör idén Szigligeti Ede népsziművét, a "Cigány"-t akarja bemutatni. A dalos-zeneszínműre már régebben készülünk.

— Tudtommal tavaly folklórösszeállításra készültek. Megvalósul-e valami idén a tavalyi tervből?

Mielőtt válaszolt volna kérdéseimre, az igazgató a szüreti bárló maradt szölfütrökökkel megrakott kosárból kínál és kiszól a nyitott ablakon. „Menjen már valaki Csandji Jánosért”. Szemegelemi a szöföt, amikor belép Csandji János. Régi ismerőssel szorítok kezét.

— Tudja, nagyon elfoglalt voltam az utóbbi időben. A véglegesítő vizsgámra készültem.

— Es?

— Sikertült... ismét kézfogás. A készülő műsor?

— A lakodalmas szokások gyűjtésével foglalkozom. Már néhány éve megkezdtem az anyag összeállítását. A legrészletesebb jeleneteket választottam ki erre a helyi népszokásokból összeállított műsorhoz. Nem kevés gondot okozott a zeneszámok egybeillesztése, a jellegzetes táncok kiválasztása. — Természetesen komplexebb feladatok előtt állnak a zerindi kul-

turélet vezetői, mint amikor egy egyszerű szándíki mű rendezése-eről van szó. Hogyan győzi Csandji János egyedül ezt a munkát?

— Nem egyedül dolgozom. Segítenek a tanári kar többi tagjai. Az énektanár vezzi a műsor zenei részének irányítását, a táncok betanítására Buda Józsefet, az aradi Népi Művészeti Iskola koreográfusát szeretnénk felkérni.

— Mikorra készül el a még nyers állapotban lévő, de igen érdekesnek ígérkező folklór műsor?

— Több, mint valószínű november végéig, vagy december első napjaiban már közönség elé léphetünk. Most bocsásson meg, mennem kell, azis két perc múlva kezdődik az óram.

Az igazgatóval tovább vitatkozunk. Zerind készül az öszutóra. S bár még vannak objektív nehézségek. Zerinden a tanárok és a fiatalok akar-nak valamit. A községi néptanács ne csak ígérekkel halmozza el a műkedvelőket és a művelődési otthont. Hallgassa meg és oldja meg jogos kérésüket. Most még csak őz van. Telig a szükséges javításokat el lehet végezni. Az ígért szép szó...

SEKERES GÁBOR

Tájékoztató

Bővül a villamoshálózat

Városunk közuti szállításának további javítását szolgálja a szállítási vállalat (ITA) azon terve, melynek alapján hozzákezdnek a villamossínek meghosszabbításához. Az új dupla sínpar az UTA piactértől a Cócortól utcán halad végig, átmevgy az utca végén lévő kis hídon (e célból új hidat építenek) a Páduri, majd onnan a Cápitan Ignat utcán, egészen az Arenei torig, ahol bekapcsolódik a város központján áthaladó villamosvonalba. Idén 400 méteren rakják le a sínket, 1970-ben pedig 1200 méteren fejezik be a munkálatokat.

A Precizia kisipari szövetkezet új részleggel bővítette szolgáltatási hálózatát. A hirt bizonyára a lakosság is szívesen fogadja. A Lác-rimioarelor utca 28 szám alatt (Bu-

szakban, a Sinzienilor utca szomszédságában) megnyitott részleg alkalmazzait favágást vállalnak. A rendeléseket az említett címen kell benyújtani.

Szilveszteri előzetes

Noha még két és fél hónap választ el bennünket az újesztendő-től, az Ifjúsági Turisztikai Iroda már most gondol a szilveszterre, illetve arra, hogy a fiatalok minél kellemesebben töltsék el az ó-év bucsuztatását és az újesztendő köszöntését. Több érdekes külföldi kirándulást szerveznek e célból az év végére. Két kirándulás utirányra Moszkva, Kijev, Leningrád (a szilvesztert Moszkvában töltik a résztvevők) illetve Moszkva, Leningrád (a szilvesztert Leningrád-ban töltik). Mindkét kirándulás nyolc napos és 1250 lejbe kerül, plusz a váltópenz. Öt napos társasutazást szerveznek Budapestre, a résztvevők ott szilvesztereznek. Ára 980 lej, plusz a szobpénz. Egy másik társas ut iránvonal Budapest — Krakó — Varsó (szilveszter Varsóban) 9 napos, ára 1500 lej.

Ugyancsak az ITI-nál tudtuk meg, hogy minden szombaton és vasárnap 50 százalékos árkedvez-ménnyel kirándulást szerveznek Bukarestbe, a nemzetgazdasági kiállításra.

A megyei sporthorgász és vadász egyesület nemrég mintegy 3500 kilogrammnyi apróhalat (ponty és káras) szerezett be. Ezt a mennyiséget a zádorlakai, Vladimirescu-l, gyoroki, zimándi és borosjenői tavak halállományának felújítására használták.

Olvasók!

Lapunk lehetővé teszi Önök számára, hogy apróhirdetéseken közzé tegyék személyes érdekű híreiket, közléseiket. Az érdeklődők forduljanak az újság adminisztrációjához, Arad. Köztársaság utja 81 szám, 8. szoba, minden nap 9—12, illetve 16 és 17 óra között. Szombaton csak délelőtt van hivatal. Tájékoztató: 28—34-es telefonszámon.

Bábszínház

VASÁRNAP, OKTÓBER 19-ÉN délelőtt fél tízkor: O fétitj cautá un cintec.

Filmek

MURESUL: My fair lady (10. 14. 17.30. 20.30).
STUDIO: Erdekzházasság (11. 15. 17. 19. 21).
IFJUSÁGI: A colt árnyékában (11. 16. 18. 20).
VICTORIA: La dolce vita (11. 14. 17. 20).
PROGRESUL (Ujarad): Agglengényszállás (15), Heidy (17. 19).
SOLIDARITATEA (Gáj): Rio Bravo (16. 19).
CFR (Grádiste): Mindent a neve. tésért (17. 19).
MIKELAKA: Az új lakó (19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA:

LIPPA: Robbantások fel a bankot.
RADNA: Jószerencse malma.
BOROSJENŐ: Vera Cruz.
KISJENŐ: A megszéldíthetetlen Angélik.
NAGYLAK: Robbantások fel a bankot.
KURTOS: A sólyom nyomában.
SEBES: Szerelmek paradicsoma.
PANKOTA: Üzlet a fútcán.
PECSKA: A fekete herceg.
SZENTANNA: Csodálatos idők Spessartban.
VILAGOS: A nagy kigyó.
VINGA: Gumbite.
KORÖSBÖKENY: Rettegés.

Színház

CSÜTÖRTÖKÖN, október 16-án este fél 8 órakor: Viteazul (B bérlet).
SZOMBATON, október 18-án este fél 8 órakor: Viteazul (F bérlet).
VASÁRNAP, október 19-én délután fél 4 órakor: Viteazul (bérletszűnet), este fél 8 órakor: Un petec de cer. (Bérletszűnet).

Rádió

Szerda, október 15.
BUKAREST I.
5.05—9.30 Szórakoztató zene. hírek. 9.30 A könyvek élete. 10.30 Könyvzene, elektronikus orgonán. 11.25 Népi muzsika. 12.15 Zenei krónika. 13.10 Kis zenés magazin. Közreműködik Rika Zarái és Luigi Ionescu. 14.10 Rádió-iskola. 14.30 Bobby Solo énekel. 15.30 Grieg-szerzemények. 16.20 Köny-

vűzene Richard Osanitzky zene-karával. 17.30 Népi muzsika. 18.30 Kivánsághangverseny. 20.10 Nicolae Săcăreanu énekel. 20.15 Tíz közkedvelt melódia. 21.35—5 Slăgerparádé, szórakoztató zene, közben hírek és sport.

BUKAREST II.
6—10.30 Szórakoztató zene. hírek. 10.30 Ifjúsági adás. 10.55 Népi muzsika. 12.45 Déli hangverseny. 15 Tudományos adás. 15.32 Könyvzene. 16.55 Orvosi tanácsadó. 18 Zenes variété. 20.35 Képművészeti adás. 21.05—1 Szimfonikus zene, közben rádiószínház.

A BUKARESTI RÁDIO MAGYAR NYELVŰ ADÁSA
Reggel: 7.30—7.45-ig a 261. 330 és 390 méteres hullámhosszon. valamint délután 16—16.15-ig a 261. 330 és 390 méteres hullámhosszon és este 18.45—19-ig a 261 és a 330 méteres hullámhosszon beszámol az ország és a nagyvilág eseményeiről.

Televízió

Szerda, október 15.
10.00 Közkivánsra: Al. Kiritescu „Michelangelo” című szim-műve.
18.00 Hírek.
18.05 Német nyelvlecke (ismétlés).
18.30 Constantin Daicoviciu akadémikus szól a fiatalokhoz.
18.45 Népzene.
19.00 Riport.
19.30 Híradó.
19.50 Gazdasági aktualitás.
20.05 Filmarchívum.
21.55 Reflektor.
22.10 Híradó.
22.25 Színházi aktualitás.

Időjárás

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, október 15-én változó idő. Napközben szorványos felhőképződés, eső nem lesz. Mészkelt, Bánát déli részén megélénkülő délnyugati szél. A hőmérséklet nem változik. A várható leg-alacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2—7, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 18—24 fok között váltakozik. Reggel helyi köd-képződés.
Várható időjárás október 16-án és 17-én: változó, csapadékra hajló idő. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

Gratulálunk!

Nem emlékszem, hogy lett volna az utóbbi két évtizedben sportemény, mely olyan tömegeket hozgatott meg, mint a vasárnapi ománia — Portugália mérkőzés.

Már a kora délelőtti órákban kincvenerer szerencsés néző szongmgt a fővárosi 23 August stadion lelatóin és pázezrek fe-rengtek türel-jellenül ottho-ukban a képer-vő előtt. A mér-keltebbek óva-sságra intettek.

labdarugás — a nagy tétre is egy — végeredményben csak ják. A maguk módján igazuk volt, je az is igaz, hogy válogatottnk jsem állt oly közel a világbajnoli döntőbe jutáshoz, mint most.

S a „fekete szerda”? Elfelejték volna labdarugásunk e Szent-ertalan éjszakáját, ahogy a tul-tottan pesszimista szurkolók neveztek. Nem, nem felejtettük el. E szakevezetőink tudtak okolni a tudarcból és mindent megírtetek. egy a rendelkezésükre álló rönd időben a lehető legutóképebb, küzdőszellemben töretlen ti-enegvett készítsenek fel. És hogy z mennivre sikerült, arról vaárnap valamennyien meggyőződünk. Igazuk lett azoknak, a-

kik lankadatlanul hitték labdarugásunk fejlődésében, válogatottnk küzdőképességében. A játékosok pedig bebizonyították: méltók voltak a megtiszteltetésre, nagyszerű győzelmet arattak. Az ellenfél, Portugália válogatottja nem egy-könyryen adta meg magát. A londoni világbajnokság bronzérmese utolsó kártyáját játszotta ki Bukarestben. Soraiban olyan fémjelzett labdarúgók szerepeltek, mint Eusebio, „Mozambik gyöngye”.

Torres és Simoes. A román csapat minden tekintetben — főleg erőnlétben és küzdőszellemben fölülmulta ellenfelét. Nagyszerű szereplésükhöz ösztönöz gratulálunk. Labdarúgó nemzedékek álma mindinkább kézzelfogható realitássá vált. Egy lépésre Mexikótól, az 1970 évi világbajnokság színhelyétől. S az utolsó akadály legyőzésére épp oly komolyan kell készülnünk, mint a Portugália elleni találkozóra. Bizunk benne, hogy csapatunk november 16-án a görög válogatottal vívott mérkőzésen a helyzet magaslátán lesz. És akkor irány Mexikó!

PUSKEL PÉTER

ÉRT ÖN A FUTBALLHOZ ?

— Végeredmény — félidő verseny —

A IX. forduló legeredményesebb tippelője, Gali Lajos (Kisjenő) könyvjutalomban részesült. A legtöbb pontot elért versenyzők:

1. GALI LAJOS (Kisjenő) 25 pont.
2. ZSÁMBOK ANDRÁS (Galsa) és LANTOS-ALBERT (Ujzímánd) 20—20 pont.
3. GÁLL MIHÁLY (Arad), JUHÁSZ LÁSZLÓ (Arad), DARÁZS JÓZSEF (Arad), DOCOPII ISTVÁN (Pankota) és FARKAS FERENC (Nagyvarjas) 15—15 pont.

A forduló helyes megfejtése:

Aradi Gloria — Ripensia	végeredmény	0:1 = 10 pont
	félidő	0:0 = 5 pont
Zalatnai Minaur — Vagonul	végeredmény	1:0 = 10 pont
	félidő	1:0 = 5 pont
Balmazfalvi CIL — Aradi CFR	végeredmény	3:2 = 10 pont
	félidő	2:1 = 5 pont

Az összesített verseny élmézonyve:

1. Farkas Ferenc (Nagyvarjas) 205 ponttal.
2. Zsámbok András (Galsa) és Gali Lajos (Kisjenő) 200—200 ponttal.

3. Buzsik István (Arad) 190 ponttal.

4. Juhász László (Arad) 185 ponttal.

5. Darázs József (Arad) 175 ponttal.

6. Lantos Albert (Ujzímánd) 170 ponttal.

Vegyen részt Ön is az ÉRT ÖN A FUTBALLHOZ? tippversenyen! A nyertesek között minden héten könyveket sorsolunk ki. Az összesített verseny első hat helyezettjét pénztutalomban részesíti a szerkesztőség.

A X. forduló szelvénye:

ÉRT ÖN A FUTBALLHOZ?
— Végeredmény — félidő (X) —

UTA — Petrolul	végeredmény	
	félidő	
Vagonul — Gáz metán	végeredmény	
	félidő	
Olimpia — Aradi CFR	végeredmény	
	félidő	

A versenyző neve:

Pontos lakcíme:

Beküldési határidő: péntek, október 17.

a VÖRÖS LOBOGÓ melléklete lányoknak, asszonyoknak

Együtt és egymás mellett

Ez az október eleji utolsó üdüléscsoport Gyilkostón. Tegnap este már le is hullott az első hó a Szuhárdra, a to partjára. No nem valami tartos, vastag jég-csontját fogyott hórétégről van szó, de aki félrehuzta ablakán a függönyöket s kinezett az égre, a tájra, az láthatta a nyugodt, békés pilínközást. Ismét eltelt egy nyári évad, egy szép koradőz s a hegyek között érezteti közeledtét a tél. Azt hiszem, kevés azoknak a családoknak a száma, akik valahol valamiképpen, de távol a családi otthontól ne élvezték volna a pihenés heteit, napjait. Mert ez kijár minden dolgozó embernek és minden munkában elfáradt nő-nek, anyának. Nincsenek bevásárlási gondok, menüösszeállítás: pihenés van, terített asztal, hosszú séták és alom idegen ágyakban. Ezen a nyárelőn hallottam egy tizenöt éves kislány szájából: „No nem, köszönöm szépen, ti csak nyaraljatok magatokban! En bárhova megyek, de nem veletek!” Milyen szomorú ez a kijelentés: egy 15 éves kislány ne érezze szükségét, hogy együtt legyen az édesanyjával. Egy 15 éves kislányt rengeteg kérdés foglalkoztat, etikai, lélektani problémái vannak.

S mégis, miért vonakodik egy gyermek a szülei velőtteni az üdülés heteit?

A választ nagyon szemléletesen kínálta számomra ez a Gyilkostó mellett elhúzott szabadság. Csak figyelnem kellett a 4—5 éves gyerkekekkel üdülő szülőket. Mind jóhiszemű, jószándéku ember volt, dolgozó anyák, tereprejáró apák. S végre itt volt az üdülés, amikor mindent bepótolhattak. Reggelről estig a gyerek létezését, jelenlétét élvezték és tudatosan, pillanapnyi szűnet nélkül helleltek. Első elv: a gyerek „ne keveredjen” ismeretlen gyerekek közé, hanem a szülői társaságában analógon üledelmesen. Láttam olyan gyermekeket, akik

kézenfogva vezettek be az ebédlőbe, mintha bizony vak lenne, és étkezés után átja, anya kitámogatta, mint-ha bizony nyomorék lenne... illetve feltámogatták a szobájukba a négy fal közé. Egy öt éves gyerek már elraktároz emlékeket, már képes emlék-foszlányok, egy-egy jó vagy kevésbé kellemes pillanat megjegyzésére. Gondolom, akiket ilyen „gondos” szülői szeretet övez vagy övezett valaha is üdülés alatt, azok megutálják a szülőikkel való üdülés gondolatát is, azok rettegnek a béklyózó együttlétől, nemhogy örövendjenek neki.

Persze voltak és vannak más példák is. Szülők, akik hagyták, hogy a gyerekek felfedezzék a hegyeket, a hegyi legelőket, hogy rájöjjenek a téhen csak annyiban hasonló a kutya, hogy négy lábón jár, de nem kutya. És elhangzottak olyan észrevételek is: „Apu, a kutya miért tud lemenni a lépcsőn, a téhen nem...” Láttam gyerekekkel bujdoskát játszó szülőket és egyik délelőtt a toparton követ hajigáló kislányt, kislányt. A fiúcska kecsesen a feje fölött úben körözött karra dobott, a kislány sután lecsapta a víz színére a kavicsokat. Aztán az utról jött egy jó poza pirossapok kislány, kacskiasan sarokra lépdelt. Egy pillanattig nézte a másik kettőt s aztán ő is beállt követ dobálni harmadiknak. Bemutatkozás nélkül, kezézetés nélkül. Tudta, érezte, hogy ott a helye a kavicsot dobók mellett. S azok is a világ legtermészetesebb dolgának tartották, hogy most már hármában játszanak. Gátlásnak nyoma se volt egyikben sem. Ez a helyes, ez a jó, ha a gyerek gátlás nélkül játszik és ha beleun, minden konvencionálizmus nélkül továbbáll. És milyen hamar felednek — egymást feledik — ezek a gátlástalan gyerekek! Egy nap legfennebb kettő s a másiknak örökre elvesztet a képe, hogy új társ, új kép merüljön fel, hogy nőjön szüntelenül, tá-guljon ez a szép megismerni érdemes világ. Az okos szülő ebbe nem avatkozik bele, figyel, hiszen figyelni a gyermeket kötelességünk, de gátló köteleket, négy fal magányát rászabni helytelen.

TÓTH Mária

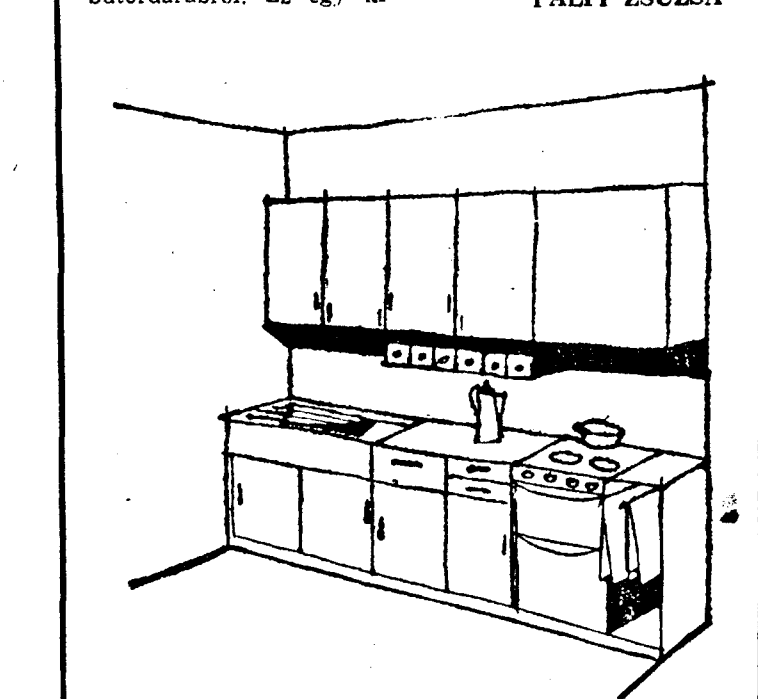
LAKÁSUNK, OTTHONUNK

A háziasszony munkahelye

Minden lakásban a konyhának jelentős a szerepe. Nemcsak azért, mert ott készül a család tápláléka, hanem azért is, mert a legtöbb esetben a konyhában étkezünk. Éppen ezért a konyhának két funkciót kell betöltenie: a munkahely és az étkezőhelyiség funkcióját. Kicsi lakásokban a konyha e két funkcióját gondosan összeválogatott butorokkal lehet biztosítani. Bármennyire ragaszkod-nánk a hagyományos, masz-sziv konyhabutorhoz, az nem felel meg a kis térfogatú konyhákban. Szerencsére, a kereskedelem-ben kaphatók — noha még mindig nem kielégítő vá-lasztékban — műanyag lemez borítású, igen prakti-kus butorok, konyha-szekrények, amelyeknek alsó részét munkaasztal-nak is nagyszerűen fel-lehet használni. Ez azért is fontos, mert jó ha az ét-kezőasztalt külön sarokban helyezük el s azt lehető-

leg nem használjuk munkakára. A szekrény felső részét, amelybe a tálaláshoz szükséges edények kerül-hetnek, egy kis módosítá-sal a falra szerelhetjük, megfelelő magasságban. Jó, ha a tűzhely, és a munkaasztal, illetve az itt említett konyhaszekrény alsó része, amelyet munkára használunk, egy fal-ra kerülnek. Így minden kéznél van s a háziasszony-nak könnyebb a dolga.

Más a helyzet a régi épületekben lévő nagy-konyhákban. Ezekben ha a butorok nincsenek ésszerűen elhelyezve, a háziasszony-nak rengeteg-kell ide-oda járkálnia munka közben. Ezért ajánlatos ezeket a konyhákat is úgy átrendezni, hogy a háziasszony-nak minél kevesebb legyen a dolga. Ezt könnyűszerrel el-lehet érní ha a konyha területét két részre osztjuk. Az egyik a munkahely, lde

csit költséges lenne. Am azok a fiatalok, akik most kezdik az életet, ne sies-sék el a butorvásárlást. Fontolják meg jól, mire van szükségük, hogy laká-suk ne csak szép legyen, hanem kényelmes és korszerű is. Ez fokozott mér-tékben kötelező a konyhá-ra, amely jelentős szere-pet tölt be a család életé-ben és lényegesen meg-könnyítheti a háziasszony számára a második mű-szakot.

PÁLFI ZSUZSA

● Zimándról Aradra egy injekcióért? ● Akiknek munkáját elemezik — hiányoznak ● Mi az orvosi büszkeség? ● Gyógyítás két vonat között

A néptanács elnöke is közbeszólt:

— A választásokat megelőző találkozókon többen panaszkodtak. Nem véletlen, hogy a végrehajtó bizottság egyik nemrégü ülésének napirendjére tűztük a kérdést.

Időzet a július 21-i jegyzőkönyvből található határozatból:

„1. szakasz. A végrehajtó bizottság szükségesnek tartja az orvosi rendelő állandó-jének felülvizsgálását.

hónapban van?
 ORVOSNŐ:— Nem tudtam.
 RIPTER:— Nem kötele-
 ségük-e a lázas gyermekeket
 otthon kezelni?

PÉTERFI ROZÁLIA
KULIN SÁNDOR

ember és közösség

- társadalmi ankét
- riport
- levél az olvasóhoz
- szempontok

A gépkocsivezetés
telektana

A munkaképesség-vizsgálat a gépkocsivezető személyiségének három alapvető komponensét tartja szem előtt: pszichikai képességeit (figyelemösszpontosítás, figyelemmegosztás, mobilitás, gyors és helyes reagálóképesség, stb.), jellemvonásait (rendszeretel, felelősségtagad stb.) és emocionális sajátosságait (hozzával

● 1967-ben, 19 európai országban 57000 ember halt meg és 1580000 sebesült meg autóbalesetekben. ● Kiből lehet jó gépkocsi vezető? ● Képeségszvizsgáló laboratórium

kombinatív összhangját, amely nem található meg mindenkinél egyaránt, legalábbis nem azonos mértékben. Bizonyos képességek tanulás és begyakorlás után sem alakíthatók, fejleszthetők ki adott korlatok, korok túl. (Megjegyzendő: a gépkocsivezetést itt mindvégig hivatásos foglalkozásként, szakmáként vesszük figyelembe). Két különböző munkatevékenység egymástól eltérő képességeket követel, illetve ugyanazon képességeket más-más fokon követeli meg. A könyvelő is, a gépkocsivezető is messzeemenően összpontosítja (koncentrálja) figyelmét munkájára. Mégis itt kélfajta figyelem-koncentrációról van

A gépkocsivezető személyiségének fontos komponense jelleme is. Aki felelőtlenül vezet, veszélyeztet a személyek életét, értékes rakományok épségét, mert ittasan vezet, vagy „pénz-éhesen”, furdaltán is hosszú utra indul, vagy túlrétáskelve ügyességet valósággal keresi a veszélyeket; aki rendetlen, nemtörődöm-ember, elhanyagolja a gépkocsi technikai állapotát, rendszeresen felülvezet, — nem lehet megte-
lelő gépkocsivezető akkor sem, ha különben képességei meg-
felelőnek.

Mindez azt jelenti, hogy a gépkocsivezető személyisége sajátos lelki-alkati, képességbeli és jellembeli komplexitást jelent. Az elfogadható illetve jó gépkocsivezető felismerése és kiválasztása ezért szükség-szerű feladat. Ezt a feladatot látják el a munkaképesség-vizsgáló lélektani laboratóriumok. Hazánkban jelenleg hat ilyen laboratórium működik. (Bukarestben, Iaşiban, Craio-ván, Brassóban, Kolozsvárott és Temesvárott). Ezek munkáját, a gépkocsivezetés e-gyéb lélektani vonatkozásait, az alábbiakkal ismertetjük.

SIMÓ SÁNDOR, pszichológus

Nincs megállás ?

Felvették a jegyzőkönyvet. M. M. temesvári, 18 éves, foglalkozás nélküli, három hete Aradon tartózkodik. Szórakozik? A fogalom számára elvesztette eredeti értelmét. Ez a szórakozás az élte. Élet?

— Hol lakott itt Aradon?
— Ahova befogadtak.
— Szülei élnek?
— Anyám és mostoha apám.
— Hogy jött ide?
— Egy fiuval.
— Miért?
— A kérés, mint annyi más

is, megválaszolatlanul maradt.
Tallajdonképpen fülösleges volt. Reggel egyik üzemi férfitől jából hozták el. Csak látni akartam, hogyan reagál.

— Szereti ezt az életet?
— Nem.
Nagyon halkan, szinte suttogva mondta ezt a nemet. Az az érzésem, meg van illetődve, hogy nem hangozdom és úgy beszéltek vele, mint emberrel szokás.

— Dolgozott valahol életében?
— Egyrészt egy hónapot.
— És most mi lesz?
A kérdést inkább magamnak teszem fel. Felelhetne-e egyáltalán? Mit mondanha? Azt sem tudja. Ma hol és mit

vacsorázik. Törvényes foglalkozása nincs, a javítóintézetet megjárta, létezését alkalmi barátain kívül csak a milícia tartja nyilván.

C.F. 17 éves. Konokul hallgat, hosszú haja eltakarja arcát, szemé könnyes. Kérdi, hiányzszor jár-e ebbe a szobába? Hiába szólak hozzá. Őthon, szüleitől próbálók feleletet kapni. Édesanya ötvenkörüli, megtört arcú asszony.

— Ithon van F?
— Nincs.
— Gyakran hiányzik?
— Többször van másol, mint ithon.
— Nem próbálták lebeszélni?

Növére felsóhajt:
— Probáltuk szépszóval, fenyegetéssel, veréssel. De ha rájön a mehetnének, nem lehet vele bírni.
— Elmondja, merre szokott csavarogni?

**CS
llás?**

közben kiment. Kereshettem...
— Nem is dolgozott sehol?
— Hova veszik fel nyolc
osztály nélkül?
— Mit gondolnak, lehet még
segíteni rajta?
Nővére elgondolkozik.
— Azt hiszem, igen. Még
kell még egyszer próbálnunk.

Sorsok lejtőre sodródtak.
Iskola-, munka-, foglalkozási-
közösségkülti fiatal lányok
(sajnos, nemcsak ők kettő-
vannak) az utóára kerültek.
Miért, hogyan? Bennük a
szülőkből, az iskolából kell
keresni a kisiklott sorsok
tragédiáinak okait? S ha már
egyszer megindultak, nincs
megállás? El kell vesznök,
ahogy életük törvényeinek kö-
nyörtelen logikája diktálja.
Ezután mindenki csak váll-
rándítással és azzal fogja „el-
intézni”, hogy – ezek „olya-
nok”?

Nem hiszem. Már csak azért sem, mert az ember nem hagyhatja ilyen könnyen legyőzni magát.

SOMLYÓI GYULA

Kedves Olvasó!

Örömmel olvastam levelét — mint, ahogy a többi leveleket is, melyek a *Lesz-e elég hallgató* című ciklikusokkal kapcsolatban érkeztek szerkesztőségünkbe. Igaz van, kedves M!., nem tanultunk még abból a bizonyos régi igazságból, hogy jó bornak is kell a cégér. Igénis kell, mert nagyon-nagyon sok „jó bort” kompromittáltak a hozzá nem értő véletlen emberek, s nem egyszerű szorul össze a szívünk, amikor azt látjuk, hogy jobbra, több részvevőre, nagyobb társadalmi hatásra érdemes rendezvényeink visszahangyalanul maradnak. „Ha egy vacak kommersz filmnek lehet nagy reklámot csapni, miért kell szereynkedni egy ilyen lényeges hírdetéssel?” teszi fel a kérdést és tovább kérdezhetnénk. Képzőművészek élnek ebben a városban — miért nem avatjuk eseményre kiállításait? Komoly, tudományos igényű helytörténeti munka folyik — miért nem adjuk ki a dolgozatait? Miért nem hasznosítjuk jobban műkinéseinket, műemlékeinket, hogy csak néhányat említsék a sok-sok lehetséges kérdés közül.

A népi egyetem — a magyar nyelvű karus is — misszió. A cikkünkkel kapcsolatban érkezett leveleknek ezért örövendünk, s külön öröm számunkra az olyan levél, mint az Öné is, mely így kezdődik: lesz hallgatóság! Népszerűsítéssel kapcsolatos bíráló megjegyzései arra hívják fel figyelmünket, hogy nem elég valamit csinálni (még jól csinálni sem) meg kell találni azokat a módszereket, melyekkel megfelelő kapcsolat teremthető a kultúra terjesztői és fogyasztói között. Különösen aktuális ez abban a városban, melynek kulturális, művelődé-

K. S.

U. I. Hadd válaszoljunk ezekben a sorokban T. J. (Lenin ut 41) levelére is: a népi egyetem szervezői egy-egy előadásra is szívesen várják a hallgatókat.

Névtelen levélíróinknak: hagyjuk az írókat! Abban, amit tesszük, nagyobb szükség van a meleg kézfeadásokra.

Ha eljön az ötvenötödik

beveszi. A kislány, Monika, nagvobbacska, a hintalovat féltelen tenniakarásában

— Higgye el, a hosszú, fáras ka után jó lesz egy kis pihenésben, mindig dolgozom

Nem tévedtem az előbb.
Rozália, míg dolgozott, min-
tetben példamutató munkáit
nyugdíjba megy, kisenokait
bajtól és a rosszról őrizni".
ahogy anyához nyugtalanító

★

Már a Vörös Trikóban
hogy Gál Mária volt a gyár
alkalmazottja. Most, hogy s

— Nem kell tragikusnak ve
gokat. Sokszor felhívtak
csoportvezetőket gyűlésre.
ra". Ott hallottam, szinte

képp, hogy „te sohasem m
lgaz, nem kerestem az alkalm
lódésre, veszekedésre. Ha v
sett 10 percet, nem álltam l
ni, kiabálni vele, mint a több
Még jobban elrontottam vol
vüket. Nem kezdtem könny
tet. Mikor dolgozni mentem
az iskolából is kimaradtam,
fizetése nem volt elég a csal
óta még szülési szabadságon
tem

em háza (már, de lentem az utcán), csak
ültem az asztalnál, olvastam, nem mer-
tem lefeküdni, úgy sem tudtam volna
leludni. Mostmár megszoktam. — A
ház körül mindig van dolog, majorsá-
got, disznót tartok, olvasok, kézimun-

— Nem hiányzik a gyár?
— Bemegyek, szétnézek, de nem tudnék már visszamenni. Pedig, nagyon szerettem a munkám, az embereket.

A gyár fennállásának ötvenedik évfordulóján Gál Mariát, a legrégebb munkást kitüntették. Nyugdíjba menetelekor munkatársai ajándékokkal, virággal búcsúztatták.

Л.А.МВОВ ГYПA

Nicolae Ceaușescu és Ion Gheorghe Maurer elvtársak látogatása Indiában

40 168